

Alkoholin sekä tupakka- ja nikotiinituotteiden ostokokeet vähittäismyynnissä

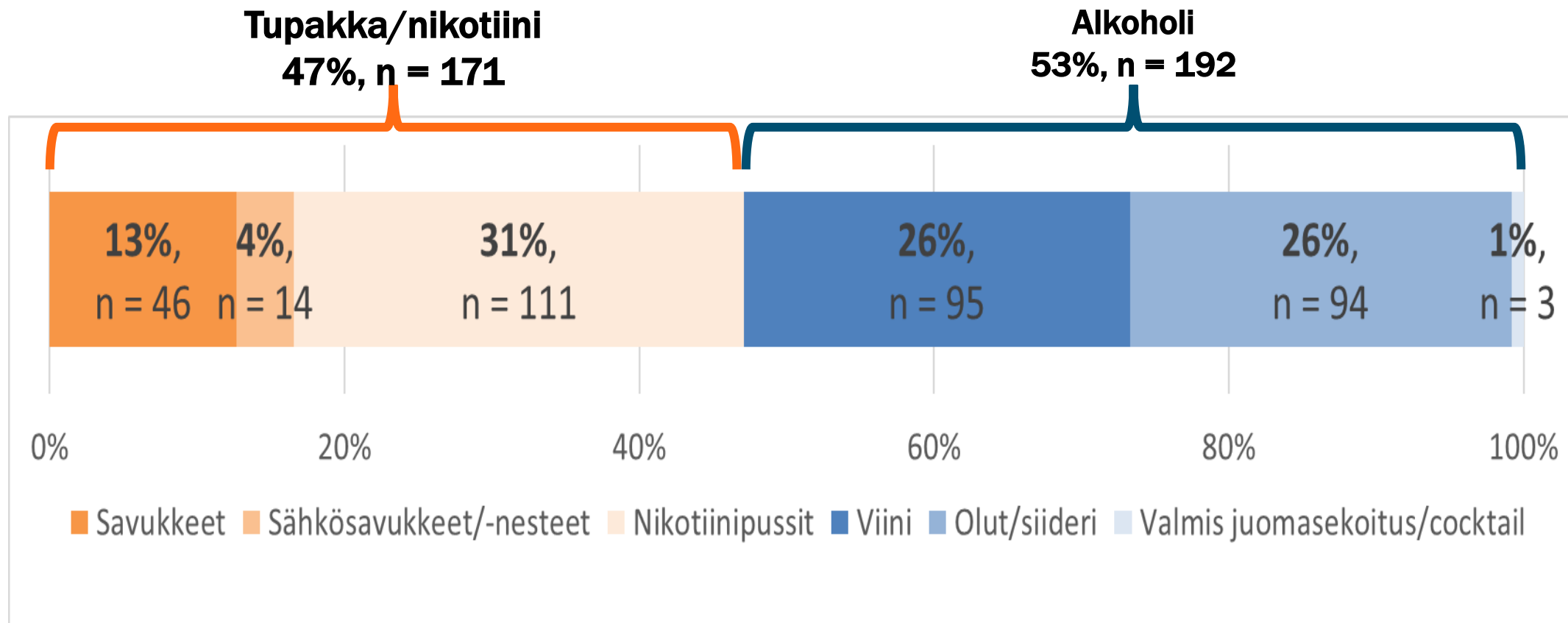
Lahti syksy 2025

- 363 koeostoa
- 79 vähittäismyyntipistettä

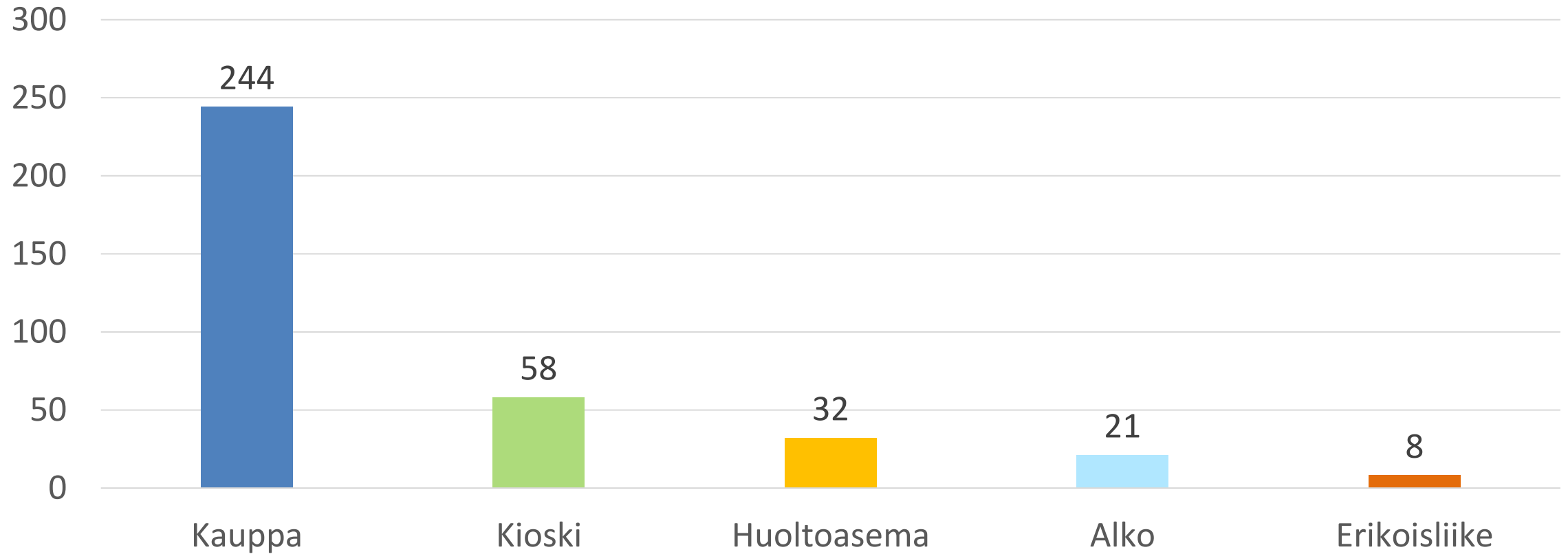

Ostokoe koskee

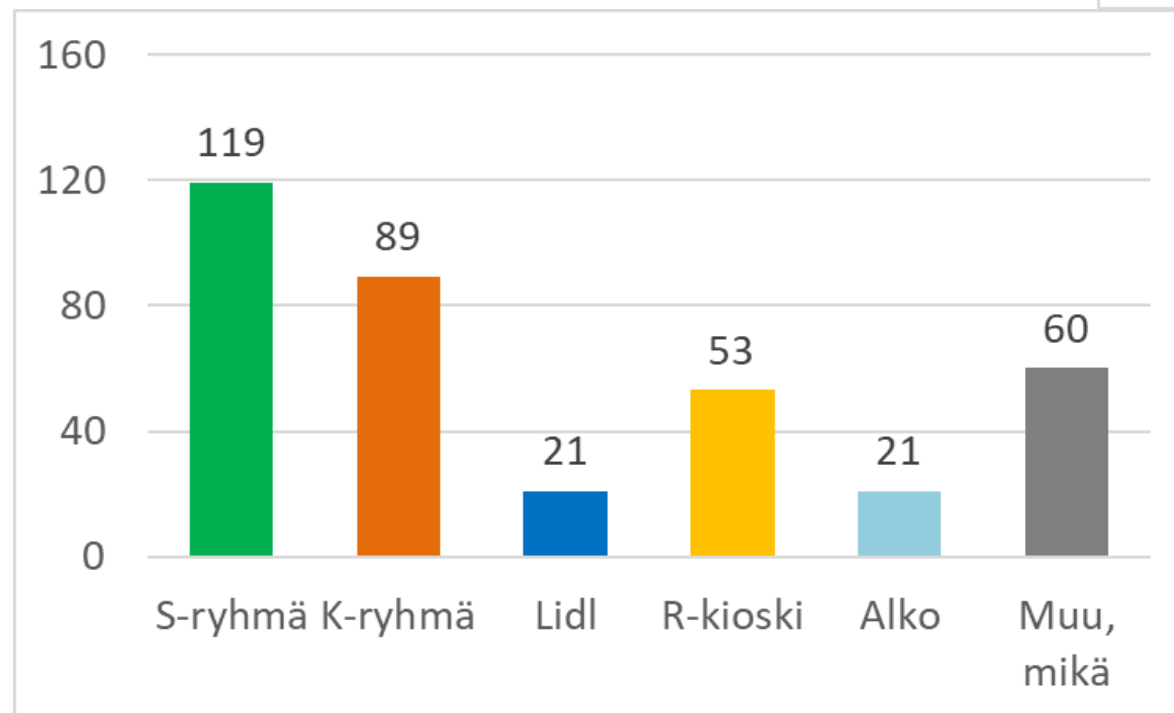
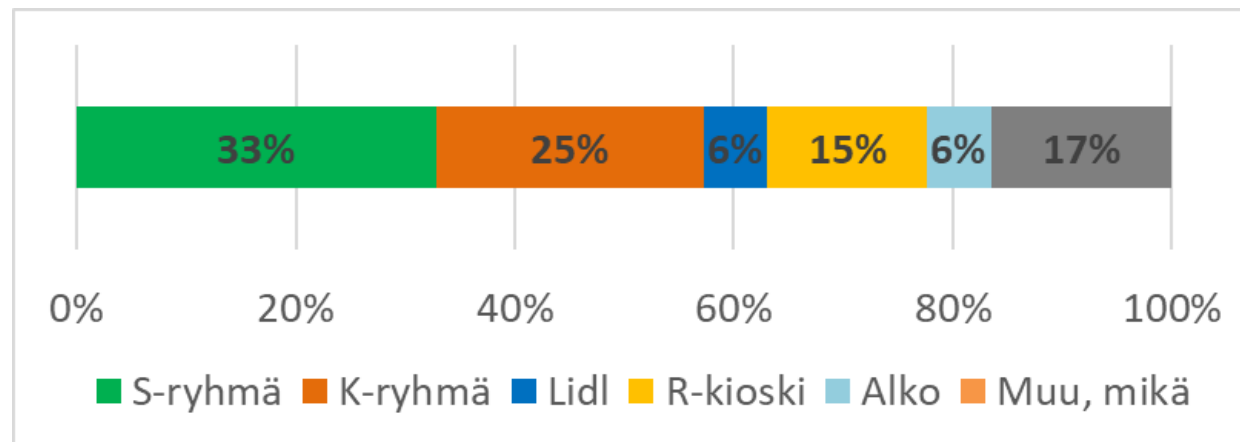
N = 363

Ostopiste

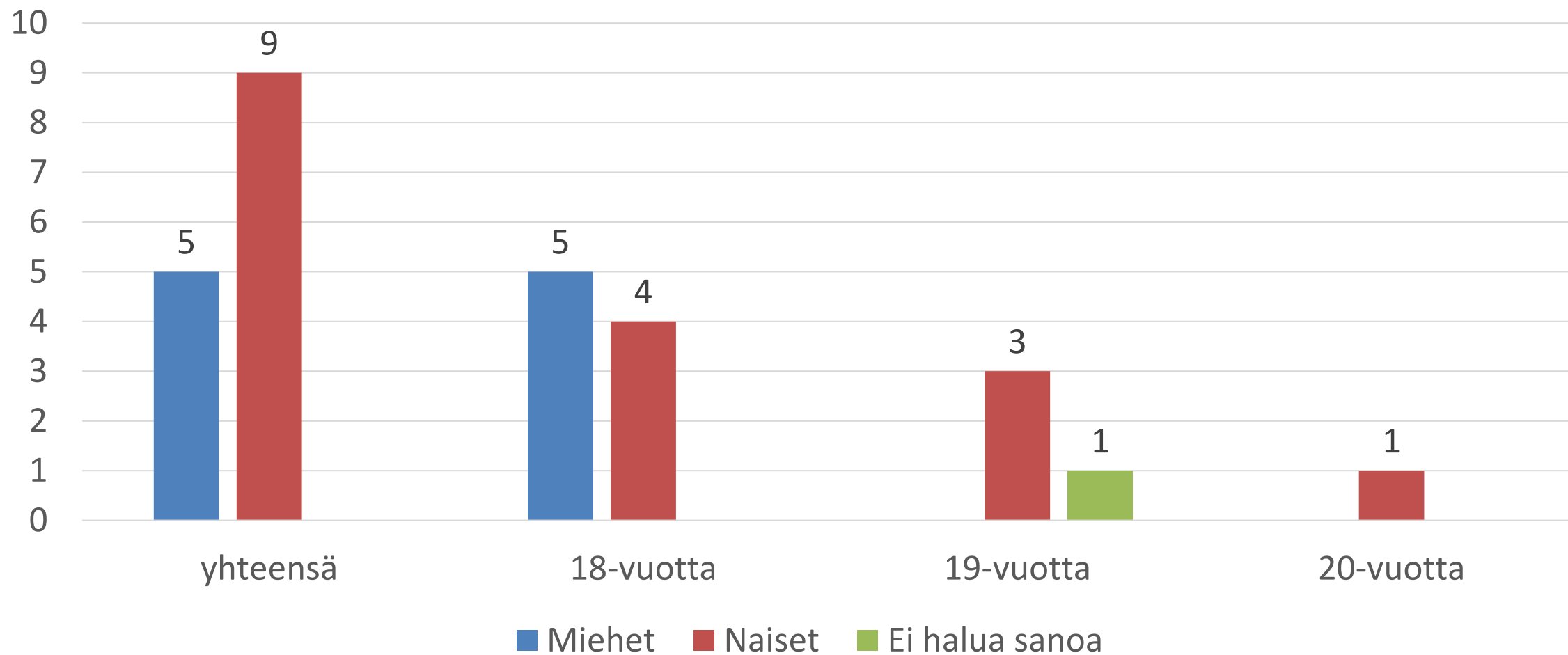

Mihin ketjuun ostopiste kuuluu?

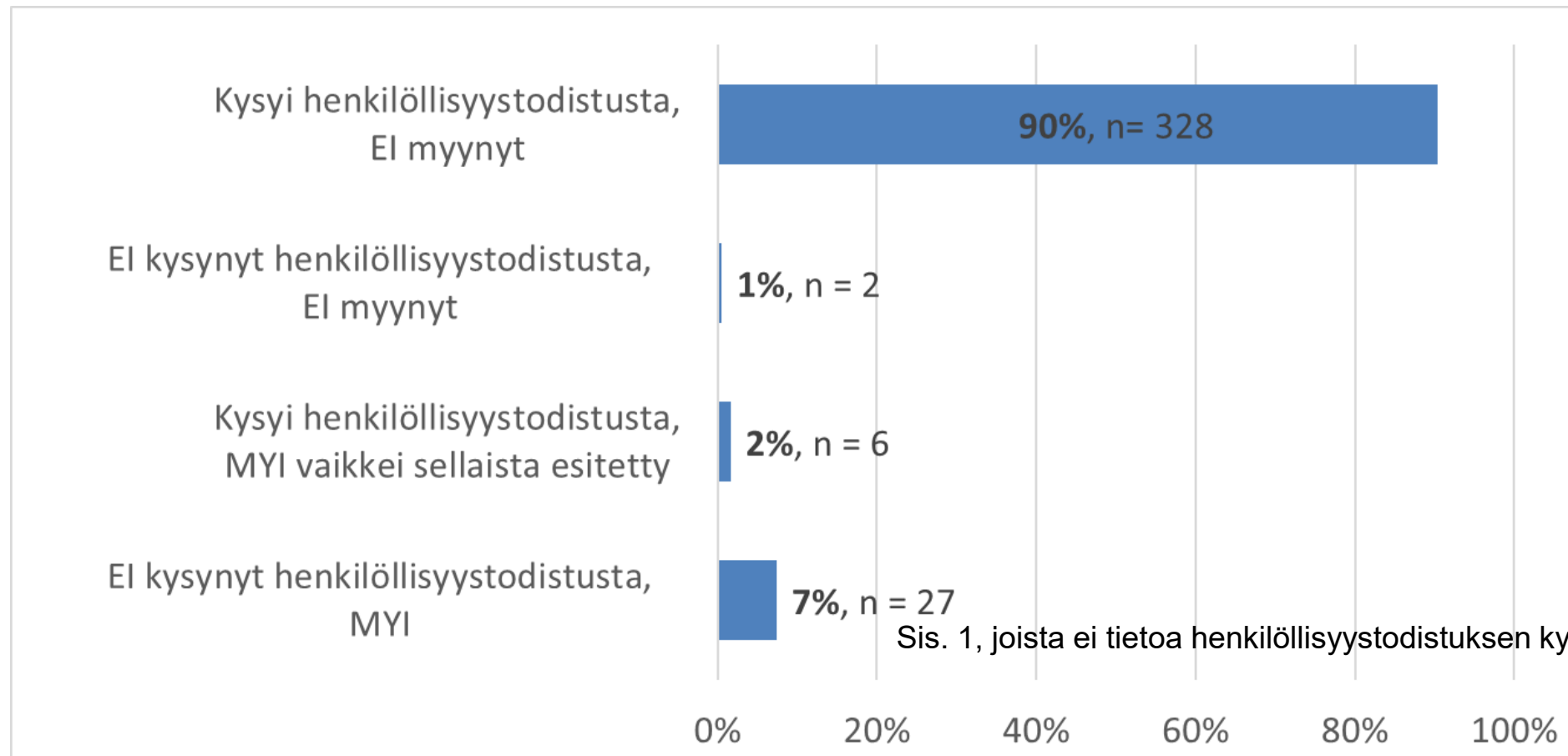

Muu, mikä?
Huoltoasema
Tokmanni
Kioski
Muu kauppa

Koeostajien ikä ja sukupuoli

Myyjän reaktio

9% (33/363)
ostokokeista
koehenkilö sai
ostettua
ikärajavalvotun
tuotteen ilman
virallisen
henkilöllisyys-
todistuksen
tarkistamista.

Myyjän reaktio myyntipisteittäin

	Kauppa	Erikoisliike	Alko	Huoltoasema	Kioski
Kysyi henkilöllisyystodistuksen-EI MYNYT	91,5%	63%	100%	94%	81%
Ei kysynyt henkilöllisyystodistusta EI MYNYT		13%			2%
Kysyi henkilöllisyystodistuksen MYI VAIKKEI SITÄ ESITETTY	1%	25%		6%	2%
Ei kysynyt henkilöllisyystodistusta MYI	7,5%				16%

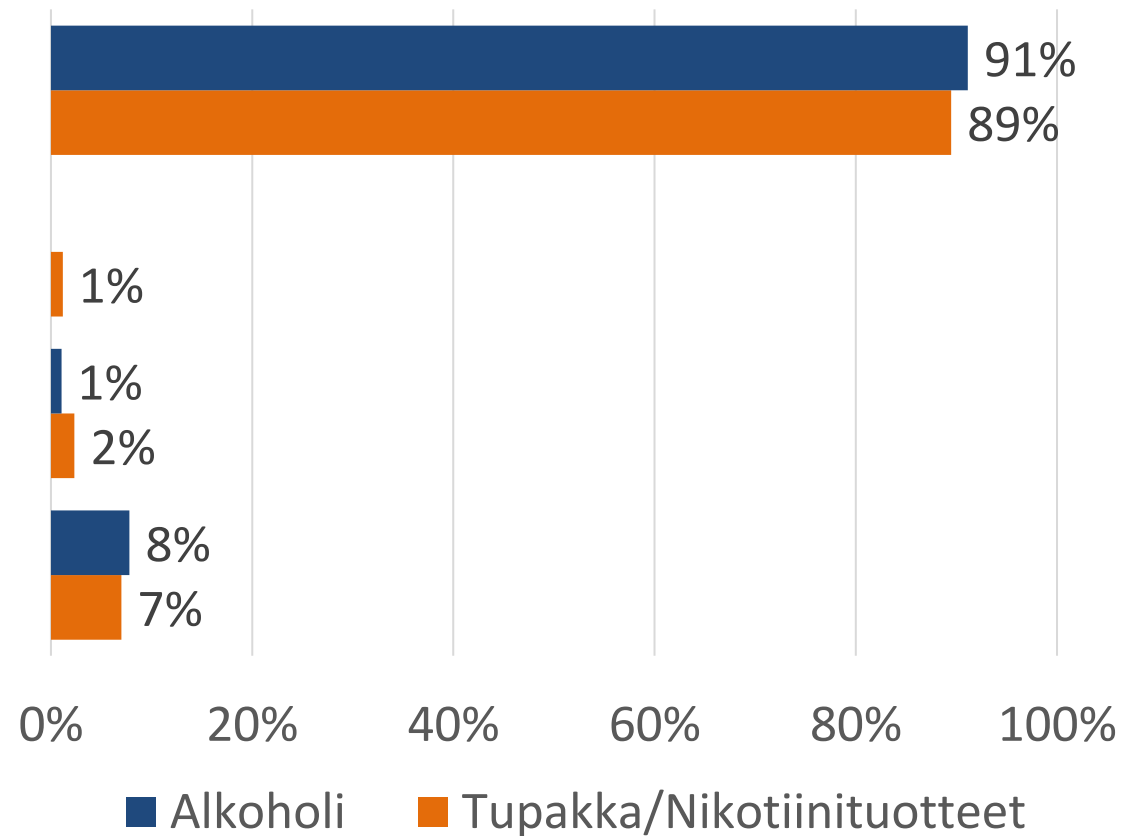
Myyjän reaktio tuoteryhmittäin

Kysyi henkilöllisyystodistusta, Ei myynyt

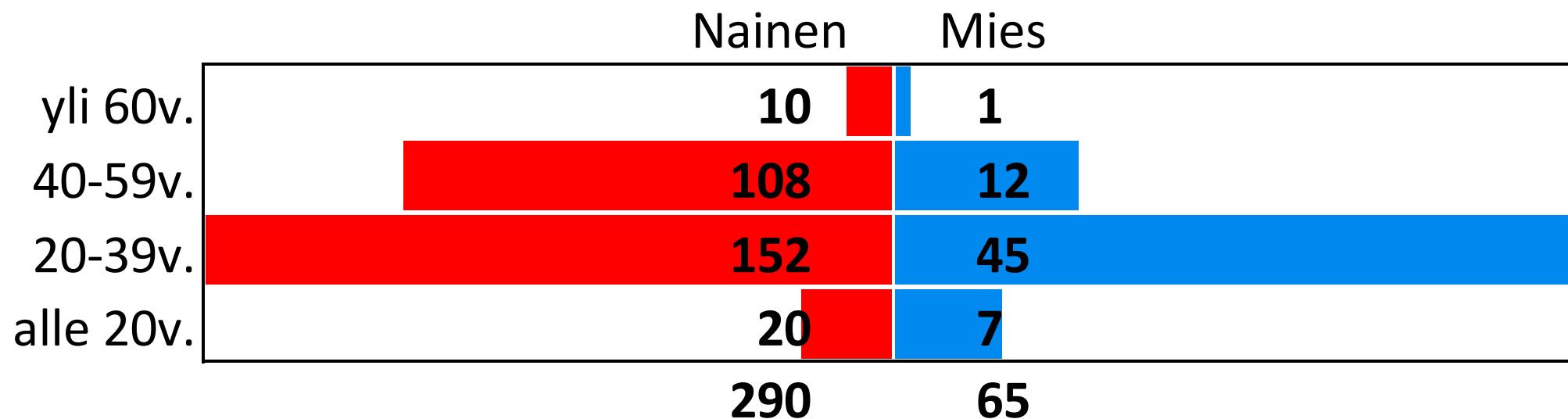
Ei kysynyt henkilöllisyystodistusta, Ei myynyt

Kysyi henkilöllisyystodistusta, MYI vaikkei sellaista esitetty

Kysyi henkilöllisyystodistusta, MYI vaikkei sellaista esitetty

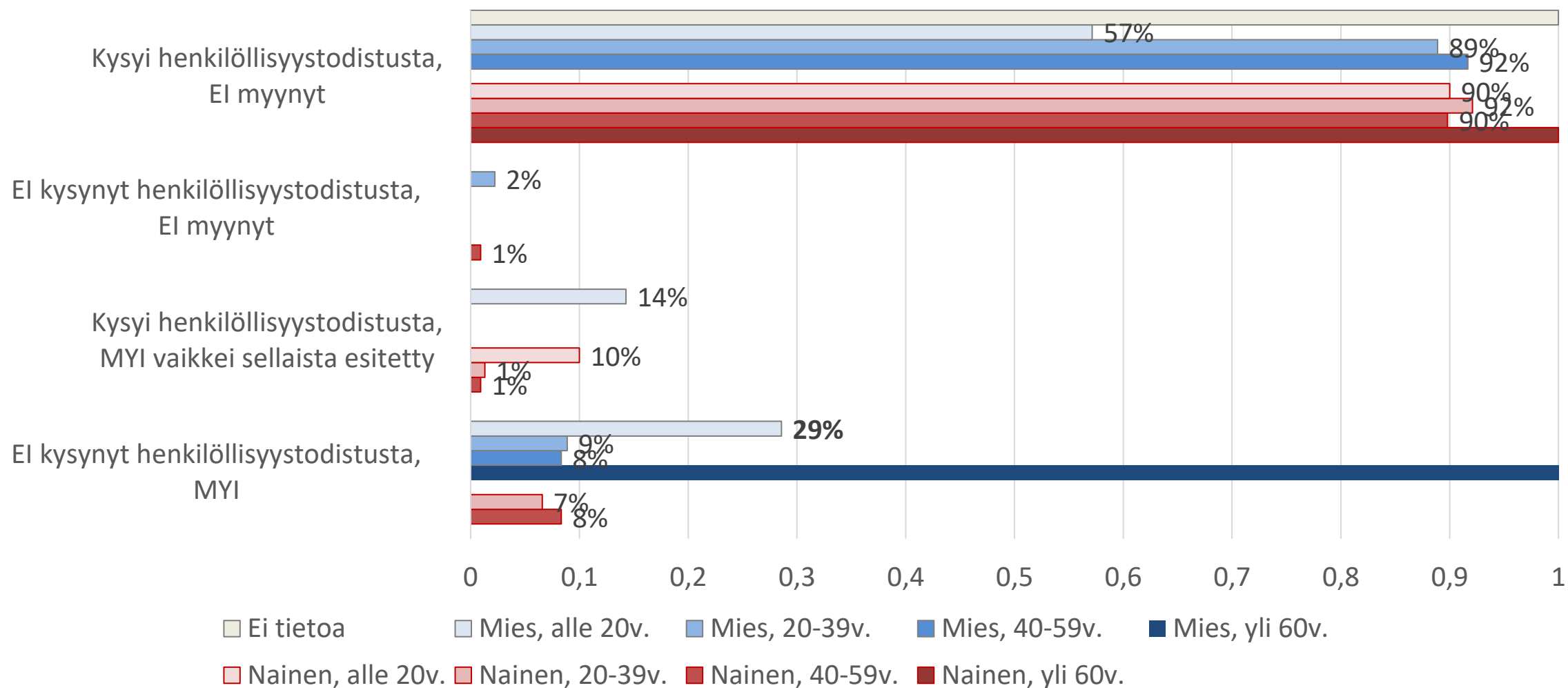

Myyjän ikä ja sukupuoli

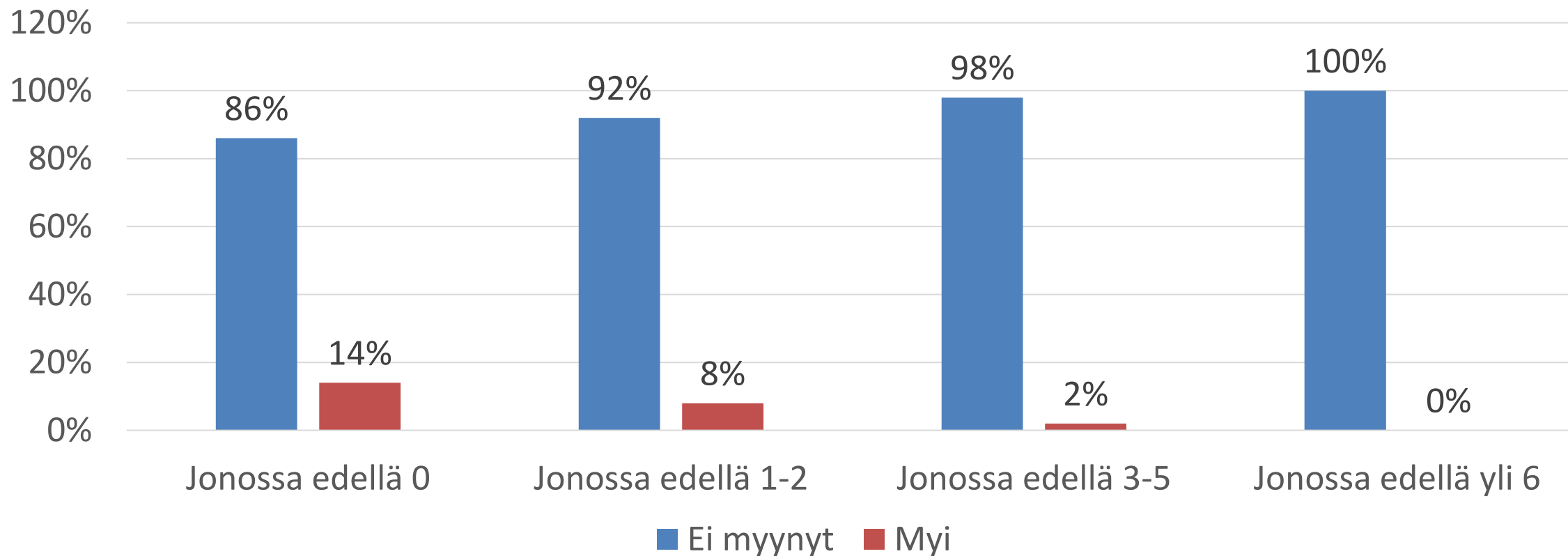

n = 8 ei tietoa sukupuolesta ja/tai arvioidusta iästä

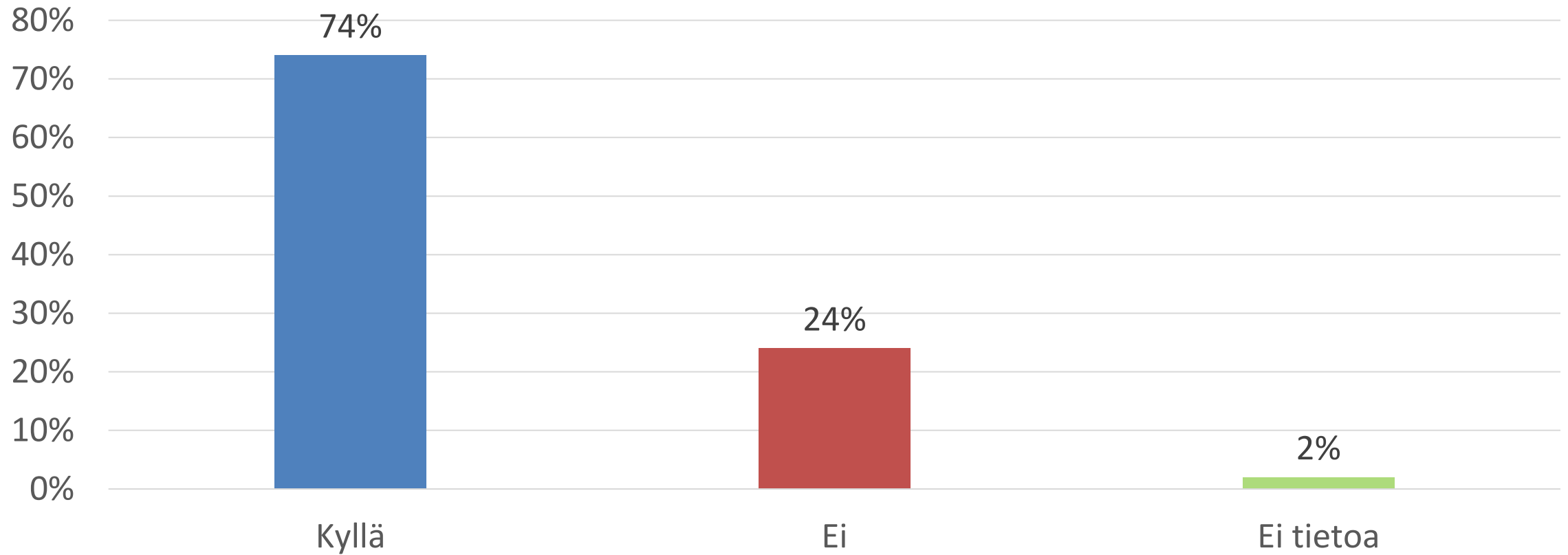
Myyjän reaktio - myyjän ikä ja sukupuoli

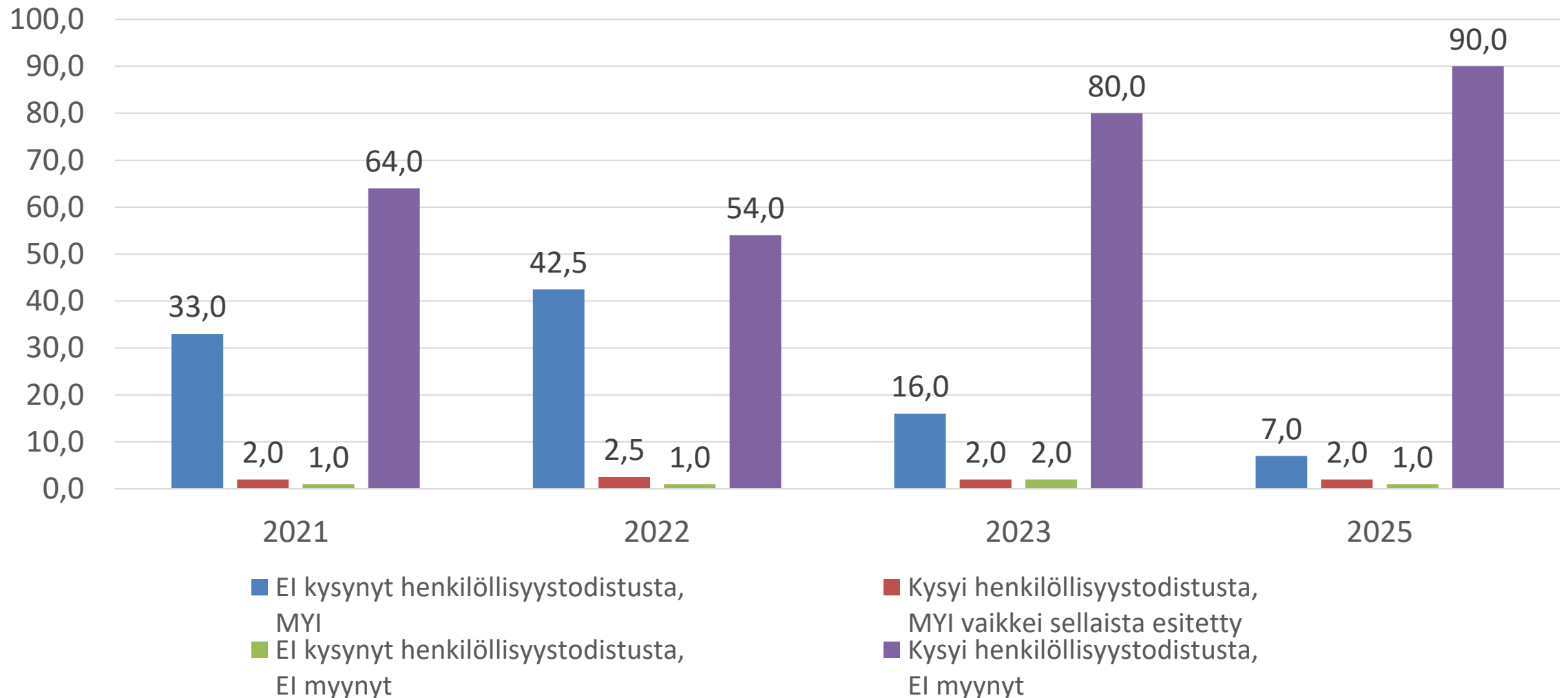
Myyjän reaktio - kassajonon pituus

Merkintä tuotteen ikäraajallisuudesta ostopisteen sisällä joko tuotteiden lähellä tai kassalla

Ostokokeiden tulokset eri vuosina Lahdessa %

Ostokokeet osana kansainvälistä yhteiskehittämishanketta 2025

- **JA Prevent NCD** - kansainvälinen ei-tarttuvien sairauksien ennaltaehkäisyyn keskittyvä yhteiskehittämishanke
 - Tavoite: Vähentää Euroopan syöpä- ja muita ei-tarttuvia sairauksia keskittymällä vaikuttaviin politiikkatoimiin sekä yhteiskunnan että yksilön tasolla.
 - Budjetti: lähes 100 milj. €
 - Koostuu 10 eri työpaketista ja niiden (ala)tehtävistä
 - Mukana 106 organisaatiota **25** eri Euroopan maasta.
- Alkoholi, tupakka, ja nikotiini ovat keskeisiä syövän ja ei-tarttuvien sairauksien riskitekijöitä.
- Niihin liittyviin poliitikoihin keskitytään ”Terveys kaikissa poliitikoissa” - työpaketin tehtäväkokonaisuudessa 9.3, jota vetää Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL).
- Osana tätä tehtäväkokonaisuutta tehdään alkoholi-, tupakka- ja nikotiinituotteiden ikärajavaalvontaan liittyviä **ostokokeita kuudessa eri Euroopan maassa** (Suomi, Viro, Slovenia, Bulgaria, Islanti, Ukraina).
 - Tavoite: Vertailla ikärajavaalvonnan toteutumista eri maissa (niin fyysisissä kaupoissa ja kuin verkko-ostojen osalta) ja laatia suositukset ostokokeiden suorittamiseen.

JA PreventNCD

Joint Action Prevent
Non-Communicable Diseases

**Co-funded by
the European Union**

Papereita kysyttiin 90% vuonna 2025

Mitä saatiin ostettua:

- 3 askia savukkeita
- 10 nikotiinipussia
- 6 pientä juomaa (0,33)
- 5 isoa juomaa (0,65)
- 6 viiniä kaupasta
- 2 vapea ja 1 vapeneste

Marja Mikola

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori
marja.mikola@lahti.fi p.044 482 6378

